

ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΣ

Ἡ ἕκτη, ἐπέτειος

Μόλις τὸ πρωτακούσαμε, τὴν 21η Ἀπριλίου 1967 κουνήσαμε, θυμάμαι τὸ κεφάλι μας, κι' εἶπαμε:

«Μπᾶ δὲν θὰ κρατήσει καὶ πολὺ. Ἐνα μῆνα, τὸ πολὺ δυὸ!»

Κι' ἀρχίσαμε νὰ παρακολουθοῦμε τὶς ἐφημερίδες, τὸ ραδιόφωνο, μὲ μιὰ δόση ἀφελούς ἐλπίδας νὰ μάθουμε τὰ εὐχάριστα νέα.

Ὅταν περάσουν ἓνα — δυὸ τρία χρόνια, ὅταν ὁ ἀνθὸς τῆς ἑλληνικῆς διανόησης, ὅση δὲν μπῆκε πίσω ἀπ' τὰ σίδηρα ἀνοίξει τὰ φτερά της γιὰ τὸ δρόμο τῆς ἐξορίας, ὅταν οἱ κραυγὲς ἀπὸ τὰ βασανιστήρια ἔφτασαν σὰν ἠχώ, καὶ στὴ δικὴ μας βολεμένη ζωὴ τότε συνειδητοποιήσαμε τὸ φοβερὸ κακὸ ποὺ βρῆκε τὴν Ἑλλάδα.

Ἰαί ξαφνικὰ, μιὰ μέρα, νάτο καὶ στὸ σπίτι μας. Νάτο ὑπὸ μορφή «Ἀνογνωστικοῦ βιβλίου πρώτης, δευτέρας τρίτης... ἕκτης Δημοτικοῦ.» Μπρὸς καὶ πίσω, στὶς πιὸ ἐμφανεῖς θέσεις, τὸ κακόγουστο (καὶ πότε δικτατορία ἦταν καλόγουστη;) σχέδιο τῆς φωτιάς μὲ τὸν φαντάρο.

«Ζήτω ἡ «ἐπανάσταση τῆς 21-ᾠς Ἀπριλίου.» Ὁχι ἡ ἐπανάσταση τῆς 25ης Μαρτίου ἢ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, ἀλλὰ τῆς 21ης Ἀπριλίου!

Κάπου ἄλλου, στὸ βιβλίο τῆς ἱστορίας, ὁλοσέλιδη φωτογραφία τοῦ «ἐπαγαστάτη» δικτάτορα, κι' ἐκτενεστάτη ἀνάλυση τῆς «ἐθνοσωτήριας ἐκείνης ἡμέρας.»

Τὰ παιδιὰ μαθαίνουν στὸ σχολεῖο γιὰ τὰ περίφημα καὶ θαυμαστὰ ποὺ ἐγίναν στὸ πρῶτο λίκνο τῆς Δημοκρατίας, τὸν Χρυσὸν Αἰῶνα τοῦ Περικλῆ, καὶ ρωτοῦν.

— Τώρα γίνονται περίφημα καὶ θαυμαστὰ στὴν Ἑλλάδα; Τώρα ποὺ πῆγε ἡ Δημοκρατία;

Τοῦς ἀπαντοῦν μὲ πονηρὴ ἀφέλεια τὰ ἐντυπα τῆς δικτατορίας.

— Τώρα ἔχουμε νέα δημοκρατία...

Καὶ ρωτοῦν, τὰ παιδιὰ, ποὺ δὲν μποροῦν νὰ ξεχωρίσουν, τί θὰ πεῖ παλιὰ καὶ τί νέα δημοκρατία.

— Καὶ ποιά εἶναι τὰ ἔργα αὐτῆς τῆς νέας δημοκρατίας;

Κι' ἀπαντοῦν, οἱ «χειροῦργιοι» τῆς δικτατορίας.

— Γύψος στὰ χαλασμένα μέρη, φίμωτρο στὰ σχολεῖα καὶ στὰ πανεπιστήμια, κλειδαριὲς στὴν ἐπικίνδυνη μουσικὴ στὰ ἐπικίνδυνα λογοτεχνικὰ βιβλία (μηδὲ τῶν ἀρχαίων κλασσικῶν ἐξαιρουμένων), στὶς ταινίες μὲ διαδρυντικὸ ὑπόβαθρο. Αὕτῃ εἶναι ἡ νέα μας δημοκρατία. Σὰς τὴν χαρίζουμε σὰν τούρτα πασπαλισμένη μπόλικη κρέμα. Φάτε ὅσοι πιστοί, κι' οἱ ἄλλοι καθεῖστε φρόνιμα, γιατί ἔχουμε καὶ γύψο, ὅπως εἶπαμε.

Καὶ βαίνουμε αἰσίως στὴν ἕκτη ἐπέτειο. Ἡ ἱστορία γράφεται, κι' οἱ δάσκαλοι εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ μιλήσουν στοὺς μαθητὲς γιὰ τὴ νεώτερη ἱστορικὴ περίοδο τῆς Ἑλλάδας. Κι' οἱ γονεῖς εἶναι ὑποχρεωμένοι ν' ἀπαντήσουν στὸ ἐρωτηματικὸ ποὺ γράφεται στὰ μάτια τῶν παιδιῶν τους...

Ὅπως καὶ νάχουν τὰ ποάγματα, ἡ δημοκρατία δὲν μπορεῖ νὰ ξανάρθει στὴν Ἑλλάδα, τὸ λίκνο τῆς.

ΓΛΑΥΚΗ